No. 37. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 26 Maart.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten Maart.

Heden is de raad op de Tuilerien, in 's konings tegenwoordigheid, die reeds van Fontainebleau teruggekomen was, vergaderd geweest. Ook de hertog *van Orleans* woonde dezen kabinetsraad bij.

— Het *Journal des Débats* beweert, dat het terugontbod van den maarschalk *Valée* en deszelfs vervanging door den generaal *Bugeaud*, als gouverneur-generaal onzer bezittingen in Afrika, stellig door het tegenwoordig kabinet bij deszelfs komst aan de zaken besloten was, maar op de blijken van afkeuring in de bladen der voormalige oppositie, en meer nog ten gevolge van de ontevredenheid der hoofden dier partij, welke de ministers kort af te kennen gegeven hadden, dat zoo zij nu klaagden, zij morgen konden dreigen, had men van het besluit afgezien. Men had den generaal *Bugeaud* toen nog wel het bevel over de troepen der aanstaande expeditie aangeboden, maar deze had zulks nu geweigerd. Het ministerie zegt het *Journal des Débats*, had in deze zaak eene schoone gelegenheid gehad, om te bewijzen dat het vrij was, dat het de stemmen der linker zijde aannam, maar zijne onafhankelijkheid wist te bewaren; nu bleek het dat het onder haar juk gebogen ging.

Hetzelfde blad vermeent dat de strijd tusschen de beide partijen, die bij de discussie over de geheime fondsen moet geleverd worden, bij de voorlezing van het rapport der commissie, onder geen gunstig uitzigt voor het ministerie is aangevangen.

— De legitimistische leden der kamer moeten zich heden bij den hertog *van Noailles* vereenigen om zich te verstaan over de houding die zij bij de discussie der geheime fondsen zullen aannemen.

— Het dagblad *le Capitole* verzekert, dat het huwelijk des hertogs *van Nemours* en den doop van den graaf van Parijs, op den 1sten Mei, den naamdag des konings, zullen plaats hebben. De feesten zouden twee dagen duren.

— Eerstdaags zal er eene garnizoens-verandering der parijsche bezetting plaats hebben. De 14de, 28ste, 33ste en 35ste regimenten van linie zullen door de regimenten N°. 18, 57, 63 en 66 vervangen worden, het 18de regiment ligte troepen door het 21ste van dat wapen, enz.

— Indien men de *Gazette de France* gelooven wil, zou het gouvernement de tijding ontvangen hebben dat de keizer van Marocco gemeene zaak met *Abd-el-Kader* maakte. Daaraan moest men dan ook de tegenwoordige expeditie van den maarschalk *Valée* toeschrijven, terwijl eene scheeps-afdeeling naar de Afrikasche kust zou gezonden worden.

— Uit Madrid is de volgende telegraphische depeche aan den franschen gezant aldaar aan den minister van buitenlandsche zaken bekend gemaakt:

» Madrid, 18 Maart.

» Het congres der gedeputeerden heeft zich eindelijk geconstitueerd. De heer *Isturitz* is met eene groote meerderheid tot president benoemd geworden. De overige leden van het bureau zijn in den geest derzelfde partij

» Madrid is rustig. De tijdingen uit de provinciën zijn alle voldoende.

» De staat van beleg is heden opgeheven.

— Uit Arragon wordt geschreven, dat de generaal *Espartero* den 12den van Alcoriza met de voorhoede-brigade en eene divisie eene verkenning naar de zijde van Castellote gedaan heeft. Men had den vijand op weinig afstands van de plaats in eene naauwe engte in stelling gevonden, en het niet raadzaam geoordeeld hem in deze stelling aan te vallen. De troepen waren naar Mas de las Matas teruggekeerd. Men zou nu langs een anderen weg de gezegde plaats trachten te naderen.

— De oudste man van het fransche leger, *Antoine Delpuech*, is in de gemeente van Saint-Cernin, departement Cantal, in den ouderdom van 120 jaren gestorven. Hij had onder den maarschalk van Saksen in den successie-oorlog gediend, en in 1745 den slag van Fontenoi bijgewoond, waarin hij met slechts vier makkers van zijne geheele kompagnie overbleef. Drie jaren geleden arbeidde hij nog op het land en ging hij alle zondagen een uur ver om de mis te hooren. Tot zijn laatste oogenblik heeft hij het volkomen gebruik van zijne geestvermogens behouden.

— Ter beurze van gisteren (21 Maart) waren genoteerd: 5 pCt. 113,20; 3 pCt. 83,25; Nap. r. 104,60; Sp. Ardoins 29¼; Rom. L. 103⅞.

Van den 23sten. — Tot heden hebben zich zes leden der kamer laten inschrijven om vóór, en zeven om tegen het ontwerp der geheime fondsen het woord te voeren. Onder de verdedigers merkt men op de heeren *A. Dubois*, *de Sade*, *Ganneron*; onder de bestrijders de heeren *Pages*, *de l'Arriège* en *Janvier*.

De leden van de regter zijde der kamer hebben in hunne bijeenkomst van gisteren, waar een 23tal leden opgekomen waren, besloten hunne stem van de verklaringen der ministers te zullen doen afhangen. De heer *Berrijer* zou het woord bij de discussie voeren.

De leden der 221 of der behoudende partij zullen nog heden avond eene bijeenkomst houden om zich over hun gedrag bij de discussie op morgen te verstaan. De verschillende bladen zijn gevuld met redeneringen over den vermoedelijken uitslag der stemming, die over het bestaan van het ministerie *Thiers* beslissen moet. Die het ministerie zijn toegedaan, trachten de overtuiging in te boezemen, dat zoo tegen hunne verwachting, de meerderheid niet door het kabinet verkregen werd, er geen mogelijkheid zou bestaan om haar bij den tegenwoordigen staat der partijen daar te stellen.

— Ter beurze van heden (23 Maart) waren genoteerd: 5 pCt. 113,05; 3 pCt. 83,20; Nap. r. 104,50; Sp. Ardoins 28¾; Portugal 23⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 22sten Maart.

Lord *William Russell*, buitengewoon gezant van H. M. de koningin van Engeland, bij het pruissische hof, is uit Londen alhier aangekomen.

— Van de poolsche grenzen wordt van den 10 dezer geschreven, dat in het zuiden van Rusland, weder veel beweging onder de troepen heerscht, en dat zulks beschouwd werd als in verband staande met het plan van eene tusschenkomst in het Turksch-Egijptische geschil. Het voor het overvoeren van troepen over de Zwarte zee, zoo gevaarlijke jaargetijde was nu, hangende de onderhandelingen over dat geschil, genoegzaam voorbijgegaan.

— Den 19 dezer is, in het koninklijk residentieslot te Stuttgart, het huwelijk voltrokken, tusschen H. K. H. prinses *Maria Frederika Charlotta*, oudste dochter van Z. M. den koning van Wurtemberg, en graaf *Alfred Karel Frans von Neipperg*.

— In Hessen-Darmstadt is de landverhuizing naar Noord-Amerika nu reeds begonnen, en wel in grootere mate dan te voren. Onder de lieden, welke hun vaderland verlaten, merkt men weder een groot aantal welgestelde gezinnen op. Uit de omstreken van Alsey, zijn den 13 en 14 dezer, dus in twee dagen, niet minder dan bijna 600 personen, over land naar Havre vertrokken, om [illegible] gescheept te worden.

— In berigten van de turksche grenzen wordt zeer [illegible] over den toestand van Servie gesproken. De leden van [illegible] schijnen onderling verdeeld te zijn, en onder de bevolking [illegible] ontevredenheid, in sommige districten zelfs openbare [illegible]. Velen vreesden, dat de jeugdige vorst niet in staat zou zijn [illegible] en orde te herstellen. De Montenegrijnen hielden zich sedert eenigen tijd volkomen rustig.

— Naar de jongste brieven uit Konstantinopel, was de grieksche patriarch afgezet geworden. Als zijn opvolger noemt [illegible] aartsbisschop *van Salonichi*.

BELGIE.

BRUSSEL, den 24sten Maart.

Het *Commerce Belge* meldt dat de heer *D[illegible]*, gisteren [illegible] der naar Utrecht zou vertrekken, waar de zittingen der [illegible] commissie woensdag zouden hervat worden. De heer *L[illegible]* echter nog niet naar Utrecht te vertrekken.

— Het is nog niet mogen gelukken, uit de ministeriële crisis, waarin men door de stemming van den 14den maart in [illegible] ver- tegenwoordigers over de zaak van den generaal *van der Smissen* gekomen is, te geraken. Nadat de heer *de [illegible]* weder naar Brugge teruggekeerd is, is een ander persoon opgetreden [illegible] is namelijk de heer *de Behr*, vice-president van de kamer der ver- tegenwoordigers, bij den koning ontboden, en sedert [illegible] rucht, dat deze den heer *Raikem* als minister [illegible] vervangen; de generaal *Buzen* zou in de plaats van den oorlogsminister *Willmar* treden; de overige ministers zouden aanblijven.

l'Indépendant weerspreekt een in omloop gebragt gerucht, dat een tweetal leden van den senaat het voornemen zouden hebben, om een voorstel in den senaat te doen, dat dit ligchaam bij den koning aanzoek deed, niet in de aftreding van den heer *Raikem* te bewilligen.

— Men spreekt van de zending van een handelsagent naar een der Oostindische havens, met den last om aldaar pogingen te doen in het belang der belgische katoen-industrie.

— De stedelijke regering dezer hoofdstad heeft, ondanks den schier reddeloozen toestand harer eigene middelen, besloten, het bestuur der schouwburgen met ruim 60,000 fr. ter hulp te komen, waardoor het gevreesde onheil, dat dezelve zou moeten gesloten worden, voor alsnog is afgewend. De schouwburg heeft koning *Leopold*, in 9 jaren, reeds 1,200,000 fr. gekost.

— Het brusselsche dagblad *l'Observateur* bevat het volgende: — De kwestiën, die met het opheffen van het sequester en met den verkoop der goederen van koning *Willem*, in de omstreken van Laeken, toebehoorende, in verband stonden, waren reeds sinds eenigen tijd beslist; er bleven slechts nog eenige moeijelijkheden over omtrent den vorm der daartoe betrekkelijke stukken; men verzekert alsnu, dat die moeijelijkheden, tot voldoening der beide gouvernementen, zijn uit den weg geruimd.

— De heer *Cockerill* heeft aan den koning een verzoekschrift ingeleverd wegens verlenging voor een jaar zijner surcéance van betaling, welke met het einde dezer maand verstreken is. De heer *Cockerill* geeft de hoop te kennen, dat in den loop van dat jaar, alle moeijelijkheden, welke den gang zijner zaken verhinderen, uit den weg zouden geruimd zijn.

— De beschuldigden in de zaak wegens de volksbeweging van den 2 october te Gent, ten getale van acht, zijn van daar naar deze hoofdstad vervoerd, om voor het hof van assises alhier te regt te staan.

— De bekende *A. Bartels*, die thans een dagblad in Namen uitgeeft, en op zijn beurt door den heer *Vleminkx* als lasteraar voor den burgelijken regter is gedaagd, is, bij vonnis van de correctionele regtbank alhier, te dezer zake, veroordeeld tot eene gevangenis van 6 maanden, eene geldboete van 1000 fr., met verbod van gedurende 5 jaren zijne burgerlijke regten te mogen uitoefenen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten Maart.

De *Staats-Courant* behelst een besluit van den 11den maart 1840, waarbij, in verband met het tegenwoordige hypothecair stelsel, maatregelen worden voorgeschreven, omtrent de doorhaling van de overschrijvingen der processen-verbaal van inbeslagneming van onroerende goederen, alsmede van schepen en vaartuigen.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben eergisteren een aanvang gemaakt met het onderzoek der voorgestelde staatsbegrooting over dit jaar, alsmede met het ontwerp tot afschaffing van het Amortisatie-Syndicaat. Gisteren zou dit onderzoek worden voortgezet.

— Door Z. M. is tot luitenant-kolonel der 's Gravenhaagsche schutterij benoemd de heer *van den Oudermeulen*, en tot majoors de heeren *Heldewier* en *Hartman*.

— Te Utrecht is den 24sten dezer tot doctor in de beide regten bevorderd de heer *E. M. C. Pels-Rijcken* uit Breda, na het verdedigen van zijne dissertatie: *De traditione ad dominium transferendum necessaria*.

— De *Utrechtsche Courant* vermeldt dat de hollandsche leden ter liquidatie van de belgische schuld, gisteren weder eene bijeenkomst gehouden hebben. De belgische leden waren nog niet aangekomen.

— Naar men verneemt zijn in rang en anciënniteit bij het leger in Oost-Indie overgeplaatst de 2de luitenants *J. Vorstenbos* en *G. B. Becking*, van de 1ste afdeeling infanterie.

— Van de Pruissische grenzen wordt geschreven: » De werkzaamheden ter ligting van de stoomboot *Stad Keulen* hebben eerst heden voor Millingen eenen aanvang kunnen nemen, doordien, tegen alle verwachting, de toebereidselen hiervoor niet vroeger gereed waren. Nog 2 zolderschepen (in het geheel 6) en [illegible] menschen worden gebezigd om het stoomvaartuig door middel van 9 zware kettingen naar boven te winden. Wanneer men daarmede gereed zal wezen is nog niet te bepalen, vooral, omdat wind en weder heden ongunstig waren. Met uitzondering van eene partij klaverzaad en eenige [illegible] zijn overigens thans alle goederen opgehaald, en het vaartuig moet eigenlijk geene zoo rijke lading gehad hebben als men vroeger heeft beweerd. Een groot gedeelte der zich aan boord bevonden hebbende zijden stoffen, die wegens het loslaten der kleuren aanmerkelijk hebben geleden, was, naar men stellig verneemt, geassureerd. Al de goederen zijn in geregtelijk beslag te Arnhem, en twee van geregtswege benoemde experts zijn bij de werkzaamheden voor Millingen tegenwoordig."

— De bevolking van Arnhem bedroeg op den 1sten Januarij ll. een getal van 16,758 zielen, zijnde: 7976 van het mann. gesl., 8782 van het vrouwel. gesl.; waaronder 9113 protestanten, 7233 roomsch katholijke, 399 israëlieten, 13 van niet genoemde gezindheden. (Onder het geheel getal zijn mede begrepen 468 militairen.) Het getal huizen bedraagt 2609, en dat der huisgezinnen 3261.

— De staat der bevolking der stad Grave, was op den 1 Januarij dezes jaars, de volgende: Het aantal huizen was 388; dat der huisgezinnen 624; mann. gesl.: ongehuwden 678, gehuwden 381, weduwenaars 37, te zamen 1096; vrouwel. gesl.: ongehuwden 860, gehuwden 386, weduwen 144, te zamen 1390; generaal totaal 2486; van welke 2,300 behooren tot de roomsch katholijken, 131 tot de protestanten en 55 israëliten. Het garnizoen bestond uit 958 personen. De bevolking bedroeg derhalve met het garnizoen 3439.

Blijkens de van regeringswege gedane aankondiging nopens de middelprijzen der inlandsche granen over het geheele rijk van den 20sten Februarij tot den 19den Maart zijn de prijzen geweest als volgt: *per Mud*, Tarwe *f* 8,88; Rogge *f* 5,63; Boekweit *f* 5,97½; Gerst *f* 15,13; Haver *f* 2,98; ongepelde spelt *f* 3,82½; weshalve, krachtens de bestaande bepalingen, gedurende de maand April aanstaande, de regten op den in- en uitvoer zullen bedragen: *invoer*, *per mud*: Tarwe en gepelde Spelt 50 c.; Rogge 30 c.; Boekweit 30 c.; Gerst en Mout 10 c.; Haver 75 c.; ongepelde Spelt [illegible]0 c.; *uitvoer*: Gerst en Mout 25 c.; de overige granen vrij.

— Door Z. M. is vastgesteld, dat, behalve de gevallen, dat de doorhaling van in beslagneming van onroerende goederen bij regterlijk gewijsde is bevolen, die doorhaling ook zal kunnen geschieden in de registers van de bewaarders der hypotheken, op de toestemming van den schuldeischer, die het beslag heeft gelegd; dat, wanneer meerdere beslagleggingen op dezelfde goederen hebben plaats gehad, de toestemming van alle de beslagleggers zal worden vereischt; dat de doorhaling van de bedoelde beslagleggingen door de bewaarders der hypotheken niet zal mogen worden bewerkstelligd, dan op overlegging van eene autentieke akte of autentiek afschrift van zoodanige akte of vonnis daartoe strekkende, hetwelk in het hoogste ressort is gewezen, of in kracht van gewijsde is gegaan. Op de toestemming, [illegible], zal de doorhaling niet kunnen geschieden, ten zij ook ten genoege van den hypotheekbewaarder voldoend bewijs worde geleverd, dat zij in de regten van de beslagleggers zijn getreden. Wanneer de doorhaling wordt bewerkstelligd, zal van het vonnis of van de verleende toestemming in het register behoorlijke melding moeten worden gemaakt, ter zijde van de plaats gehad hebbende overschrijving van het proces-verbaal. De bepalingen zijn tevens van toepassing verklaard op de in beslagnemingen van schepen en vaartuigen, waarvan, naar de bestaande wettelijke verordeningen, de processen-verbaal in de openbare registers moeten worden overgeschreven.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Gedurende het winter-halfjaar van 1838—39 waren er aan de gezamenlijke 7 universiteiten der pruissische monarchie 4038 studenten (150 meer dan in het zomer-halfjaar 1838). Onder dit getal bevonden zich 334 edelen en 829 vreemdelingen. In de Godgeleerdheid studeerden 1666 (445 katholische theologie), philologie en philosophie 757, regten en cameralia 1287, geneeskunde 928. — Van het groote werk van wijlen den heer W. von Humboldt: *die Kawisprache auf der Insel Java*, tot de Verhandelingen van de Berlijnsche koninklijke Maatschappij van Wetenschappen behoorende, is thans door de zorg van den niet minder geleerden broeder des schrijvers, den heer A. von Humboldt, het tweede en derde deel verschenen. De nieuwe grondslagen, door dit werk aan het vergelijkend onderzoek der talen gegeven, openen, door de daarin

aangetoonde verwantschap van het Sanskrit met de Kawispraak, alsmede van deze laatste met de maleische taaltakken en de zuidzeetalen, een nieuw tot heden nog bijna geheel onbebouwd veld voor de philologische wetenschappen, 't welk tevens schijnt te kunnen strekken om door nieuwe bewijzen, de eenheid van het menschengeslacht te staven. Twee bijzondere, bij dit werk behoorende geschriften, namelijk de Inleiding over de verscheidenheid van den menschelijken taalbouw en derzelver invloed op de verstandsontwikkeling van het menschelijk geslacht, alsmede eene Verhandeling over den zamenhang van het schrift met de taal, maken dit werk dubbel en ook meer algemeen voor het beschaafd publiek belangrijk. — Z. M. de koning van *Pruissen* heeft aan den heer Galle, adsistent bij het koninklijk observatorium te *Berlijn*, eene groote gouden medaille geschonken, ter belooning van deszelfs ijver, bij gelegenheid der kort achter elkander gevolgde, en door hem gedane ontdekking van drie kometen. — De vermaarde componist L. Spohr heeft dezer dagen een nieuw oratorium voltooid, *den val van Babylon* geheeten, hetwelk voor de eerste maal, op donderdag voor Paschen (16 april aanstaande), te *Kassel* in het openbaar zal uitgevoerd worden. Hetgeen men tot heden van dit nieuwe muzijkstuk gehoord heeft, wordt zeer geprezen.

Italië. — Een der vermaardste dichteressen van *Italie*, de gravin Diodata Rovero di Novello, is dezer dagen in hare geboorteplaats *Turyn*, in zes en zestigjarigen leeftijd overleden. Zij was te *Parijs* opgevoed, waar zij de eerste proeven van haar dichttalent in het fransch gaf. Onder hare werken, in een twintigtal deelen bestaande, merkt men vele lyrische gedichten op, een groot dichtstuk *Spazia* geheeten, en verscheiden dramatische voortbrengselen. — In een berigt over het openbaar onderwijs in *Opper-Italie*, in een der geachtste duitsche bladen, uit *Florence* geschreven, voorkomende, leest men onder anderen het volgende: Het gezegde van den overleden keizer: „Ik wil dat mijne Italianen lezen en schrijven leeren, dan zullen er zeldzamer moorden onder hen gepleegd worden," is voor *Opper-Italie* reeds sedert lang bewaarheid. Bij eene mannelijke bevolking van 1,238,480 zielen telde men in *Lombardye*, in het jaar 1837—38, reeds 2633 scholen die door 124,728 jongens bezocht werden, terwijl aan 79,395 meisjes in 1929 scholen onderwijs gegeven werd, zoodat met betrekking tot de geheele bevolking van de genoemde vlakte, omtrent 9 jongens van elke 100 zielen ter schole gingen. Het hooger onderwijs houdt met dezen voortgang van elementair onderrigt gelijken tred: De hoogeschool van *Padua* telt 1400 studenten en die van *Pavia* omtrent 1500. Daar een getal van 3000 studenten voor de behoeften van het Lombardysch-Venetiaansch koningrijk echter veel te groot is, en ook daar gelijk overal, door het toenemend handelverkeer een groot getal lieden zich op nijverheid en handel toeleggen, heeft zich de behoefte aan technische en realscholen sterk beginnen te doen gevoelen, waarom men thans het voornemen heeft, naar het voorbeeld van andere groote steden, in *Milaan* en *Venetie* dergelijke scholen op te rigten. — In de zitting der Akademie van Oudheidkunde te *Rome*, van den 16den Januarij jl., werd door den commissaris der oudheden, den heer H. Visconti verslag gedaan van de ontdekking, te *Cervetri*, van negen kolossale standbeelden, die in een put of onderaardsch gewelf verborgen lagen. Dezelve waren in eenen zeer fraaijen stijl bearbeid en schenen de beeldtenissen voor te stellen van familieleden des Romeinschen keizers Claudius.

Frankrijk. — In de zitting der Akademie van Wetenschappen van den 17den februarij, deelde de heer Pelletier mede, dat een zijner kweekelingen het middel ontdekt had om papier te vervaardigen, dat gevoelig is voor de werking van het licht. Dit middel bestond, volgens de verklaring van den heer Pelletier, hoofdzakelijk in het doopen van een blad papier in eene oplossing keukenzout en vervolgens in eene oplossing zilversalpeter. Tusschen de beide zouten heeft eene ontleding plaats, waarbij zich op de oppervlakte van het papier eene dunne laag chloorzilver vormt. Aan het licht blootgesteld zijnde, wordt deze laag grijsachtig; het blad papier wordt alsnu op nieuw in eene oplossing iodure van potassium gedoopt, waarna men het nog vochtig in de *camera obscura* brengt. Het licht doordringt het papier, brengt er eene beeldtenis op, waarschijnlijk en in evenredigheid van deszelfs kracht, door het doen ontleden van den zilversalpeter door het iodure, en men verkrijgt eene photogenische teekening, waar schaduw en licht op de natuurlijke plaats zijn. Deze teekening moet vervolgens afgewasschen worden met eene zwavelzure oplossing van soda, om de verdere werking van het licht voor te komen. — Dezer dagen is te *Parijs*, in den ouderdom van 76 jaren overleden, de heer van Dael, die door de Fransche dagbladen de eerste bloemschilder van onzen tijd genoemd wordt. Sedert onderscheidene jaren had hij zich te *Parijs* gevestigd, doch hij was een Nederlander van geboorte. Twee zijner kunstvoortbrengselen versierden de laatste te *'s Gravenhage* gehouden tentoonstelling, van welke een No. 469, zijnde een fruitstuk, de bewondering van alle kenners tot zich trok en met eene zilveren eerepenning is bekroond geworden.

Nederland. — Zijne Majesteit heeft bepaald, dat bij de Hoogescholen een cursus zal geopend worden, tot het geven van onderwijs in de landhuishoudkunde aan niet studerende personen, waartoe een ieder van genoegzaam gevorderden ouderdom zal worden toegelaten, zonder tot eenige betaling daarvoor gehouden te zijn, mits teekenende op eene lijst en zich onderwerpende aan een reglement van orde, hetwelk door curatoren van elke Hoogeschool, met overleg van den daarin betrokken Hoogleeraar, zal worden vastgesteld. Het bedoeld onderwijs zal gegeven worden te *Leiden* door den hoogleeraar Van der Boon Mesch, te *Utrecht* door den hoogleeraar [illegible] *Groningen* door professor Van Hall. — In de vorige week zijn te *Amsterdam*, onder meer andere oude merkwaardige drukken, van de 15de eeuw, door de boekhandelaren D. Groebe en J. Radink, verkocht een exemplaar van de zoogenaamde *Biblia Pauperum* en een van de *Ars Moriendi*, welke voor voortbrengselen van de pers van Laurens Janszoon Koster worden gehouden. Deze belangrijke werken, die met den *Fasciculus Temporum* in eenen band waren gebonden, hebben de som van *f* 300 opgebragt, en zullen, naar men meent te weten, hier te lande blijven.

NIEUWSTE FRANSCHE LETTERKUNDE.

LA NEUVAINE DE LA CHANDELEUR, par Nodier.
LE CAPITAINE PAMPHYLE, par Dumas, 2 vol.
SOUVENIRS D'UN ESCROC DU GRAND MONDE, par lord Ellis, 2 vol.

Dit verhaal van Nodier heeft ons, zoowel als *Lydie* en *Baptiste Montauban*, bijzonder wel bevallen; de karakteristieke ernstige schrijftrant van den bekwamen lettervriend, heeft iets boeijends, iets onweêrstaanbaar aantrekkelijks, zoodat hij inderdaad, zich van iemands gevoel meester maakt, en het in harmonie brengt met het gevoel dat hij in zijne mededeelingen doet doorstralen. Vooral heeft dit ons getroffen in *la Neuvaine de la Chandeleur*. Nodier schijnt hier vooral op het oog gehad te hebben de sympatetische gevoeligheid der ziel te willen bewijzen, en zijne voordragt geeft eene sierlijke inkleeding van dit stelsel. — De *Capitaine Pamphyle* van Dumas, heeft ons weinig of geen genoegen gedaan; de inkleeding beviel ons niet; wij willen wel gelooven dat de schrijver goede bedoelingen heeft gehad, maar willen ook gaarne erkennen, dat wij zijnen luimigen trant niet hebben begrepen. — Wat zullen wij van de *Souvenirs d'un escroc du grand monde*, zeggen? Inderdaad een zamenweefsel van allerlei ondeugden, dikwerf met gelukkigen uitslag bedreven, en strekkende om te doen gelooven, 't welk het sijstema, dat in Engeland veel opgeld doet, dat niemand voor een eerlijk man wordt gehouden, dan die hem als zoodanig kent, inderdaad op ondervinding gegrond is. Wij twijfelen, of aan intriganten van het soort als in dit boek beschreven wordt, zoo maar voetstoots de huizen der aanzienlijken in [illegible] worden opengesteld: maar gesteld zelfs zulks ware al eens zóó, dan houden wij nog den inhoud van dit boek voor een gevaarlijk geschenk aan de maatschappij, en meenen eene dienst te doen aan het Nederlandsch publiek, met de lezing van dit werk in het algemeen niet aan te bevelen. Trouwens groen en rijp wordt er in het *Museum Litterair* opgenomen; de verscheidenheid der soort van lezers vordert zulks ook; doch met dit al blijft het eene waarheid, dat die onderneming doorgaande aanmoediging verdient, omdat over het algemeen de keuze der boeken die in de verzameling worden opgenomen, nog al bijval vinden mag, en de ondernemers ook grootendeels gebonden zijn aan den heerschenden smaak van schrijvers en lezers.

Voor het zestal jonge kinderen, waarvan twee hoogst gebrekkig, van moederlijke hulp verstoken, en wier brave vader door rampen en tegenspoeden uit een burgerlijk bestaan geraakt, niet voor deze ongelukkigen kan zorgen, is bij de Uitgevers dezer met dankbaarheid van den milden gever ontvangen:

Van N. N. . . . *f* 10.—
Bedrag van vorig Totaal » 121.—
te zamen *f* 131.—

Om het lot dezer kinderen *duurzaam te verzekeren*, daartoe wordt nog een aanzienlijker montant vereischt. Mogten vele menschlievende harten zich dus nog opgewekt gevoelen om een penningske af te zonderen, ten einde een geheel gezin voor de maatschappij te helpen behouden.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 *Maart*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52 negen zest., zeven zest.; dito 5 pCt. 98½, zeven zest.; Kansb. 24, 23 dert. zest. ¾; Sijndik. 4½ pCt. 92 drie achtste, 91¾; O. Indie 97 drie zest. 97; Ardoins 26⅝, vijf zest.; dito Coupons 19 drie achtste, ½; [illegible] Russen 105½.

BEKENDMAKING.

Zaturdag den 28. Maart 1840, des namiddags ten *twee* ure, in de Vissenstraat te *Breda*, Wijk C, N°. 316, zullen aan de meestbiedenden worden verkocht eenige MEUBELSTUKKEN, welke tenzelve dage van des voormiddags 9 tot 12 ure aldaar door een ieder zullen zijn te zien.

VERKOOPING VAN

VASTE GOEDEREN,

onder *Putte* en *Ossendrecht*, in *Noord-Braband*.

De Notaris VAN NOUHUYS, residerende te *Ossendrecht*, zal den 27. *April* 1840 provisioneel en den 4. *Mei* 1840 finaal, 's namiddags om 2 uren, bij A. WOUTERS, te *Putte*, publiek Verkoopen:

Eene aanzienlijke LANDHOEF te *Putte*, groot 26 Bunders, en 6 Bunders best BOUWLAND in den *Kabeljaauwschen Polder* van *Ossendrecht*.

*** De Burgemeester van *Zevenbergen*, maakt bekend, dat de gewone VOORJAARS PAARDEN- en BEESTEN-MARKT binnen deze Gemeente invalt op *Woensdag* den 1. April 1840.

De Burgemeester voornoemd,
J. DAMEN.

STOOMBOOTENDIENST TUSSCHEN DE STEDEN
DORDRECHT EN *ROTTERDAM*.

Met gunstige toestemming van WelEdele Achtbare Heeren Burgemeesters en Wethouders der beide Steden is in de uren van afvaart en aankomst verandering gebragt, zullende, te beginnen met den eersten April, de Booten van DORDRECHT naar ROTTERDAM het geheele jaar door, des morgens ten 6 ure en 's middags ten 12 ure precies afvaren. Het vertrek van ROTTERDAM naar DORDRECHT geschiedt eiken morgen ten 9 ure, en van den eersten Maart tot den laatsten October, des namiddags ten 5 ure, van 1 November tot den laatsten Februarij, ten 4 ure.

De Ondernemers hebben alles aangewend om hunne Stadgenooten en geëerd reizend Publiek in de gelegenheid te stellen, om direct bij aankomst hunner Booten per Diligence hunne reis naar *'s Hage*, en met de Morgenboot ook naar *Amsterdam* voort te zetten; tot welk einde de Ondernemers der Stoombooten overeen zijn gekomen met de Heeren SURIG en KOENS, Ondernemers der Diligence van *'s Hage* op *Amsterdam* en *Rotterdam*; ook vertrekt weder een Diligence van *'s Hage*, die de Reizigers voor het afvaren der Booten aan boord bezorgt. De Ondernemers der Diligences en Stoombooten zullen alles aanwenden om het geëerde reizende publiek met den meesten spoed en minzaamheid te bedienen, om daardoor de voorkeur van hunne Stadgenooten en geëerde Publiek te verwerven.

Men gelieve zich ter nadere informatie te vervoegen bij de Heeren SURIG en KOENS, op het Spui te *'s Hage*, en bij de Ondernemers der Stoombooten te *Rotterdam* en *Dordrecht*.

*** G. T. N. SURINGAR, te *Leeuwarden*, heeft met den eersten dezer maand in het licht gegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

I. WALDEMAR; DE OVERWINNAAR, OF DENEMARKEN EN DE DENEN, *in het glansrijkst tijdperk hunner geschiedenis*; door B. S. INGEMANN. Uit het Deensch vertaald door *Mr. R. Telting* en *I. H. Behrns*. Met gravee der titel en vignet. Tweede deel . . . . ƒ 2,90.

II. PROF. BOSSCHA, NEÊRLANDS HELDENDADEN TE LAND *van de vroegste tijden tot in onze dagen*. 25e Aflevering, zijnde de *tweede* van het *derde* deel. Bij inteekening . . . . ƒ 0,60.

III. H. TOLLENS Cz., DICHTBLOEMEN BIJ DE NABUREN GEPLUKT. Een deel, gr. 8°. op mediaan schrijfpapier, met vignet, op staal gegraveerd door *Tetar van Elven*. In carton. ƒ 3,60.

Deze nieuwe bundel is, in formaat en uitvoering, gelijk aan de groot octavo editie der navolgende bundels van denzelfden Dichter: *Gedichten*, 3 deelen, 5e druk, *Nieuwe Gedichten*, 2 deelen, *tweede* druk, *Romancen, balladen en legenden*, *derde* druk, en *Liedjes van Matthias Claudius*, *tweede* druk.

IV. E. A. BORGER, LEERREDENEN. *Vijfde druk*. Met portret op nieuw gegrav. door *I. P. Lange*. Twee deelen, gr. 8 . ƒ 7,20

V. HANDWIJZER OP DEN KRUISWEG DES LEVENS, *voor Jongelingen en Meisjes, bij hunne naderende intrede in de wereld*. Door A. BIBEN, Pred. te Edam, vrij bewerkt naar het Hoogd. van Dr. H. B. WAGNITZ. Tweede en laatste deeltje ƒ 1,80.

VI. HETZELFDE WERK, de beide deeltjes in één band, met een algemeenen titel . . . . ƒ 3,60.

VII. Mr. PIETER RUTGER FEITH, GEDICHTEN. 2 deelen, Postformaat, op velin papier, in carton . . . . ƒ 3,60.

Librairie de BECHET Jeune et BOHAIRE; à *Londres*, chez BAILLÈRE, Libraire.
Et rue neuve St. Jean, N°. 16, ancienne maison A. DUPONT et Cie Commissionaires et Librairie.

TRAITÉ COMPLET DES MALADIES SYPHILITIQUES

DES DARTRES ET DES ACCIDENS MERCURIELS

ou Etude comparée de toutes les Méthodes qui ont été mises en usage pour guérir ces affections; suivi de reflexions sur les dangers du mercure. — Un Volume de 800 pages, avec le portrait de l'auteur, gravé sur acier par LEROUX, et 20 gravures colorées. — Prix: 6 fr.; 8 fr. par la poste.

PAR GIRAUDEAU DE SAINT-GERVAIS,

Docteur médecin de la Faculté de Paris, correspondant de la Société Linnéenne de Bordeaux, de la Société des sciences physiques et chimiques de la France, de la Société de statistique, de geographie; ex-externe des hopitaux, ancien membre de l'Ecole pratique, etc.

PRINCIPAUX CHAPITRES: Origine de la syphilis d'après *Moïse Dioscoride*. — Ordonnance de *Jeanne* en 1347. — Différences des virus et des miasmes des maladies contagieuses et miasmatiques. — De la génération chez l'homme et chez les animaux, système de reproduction d'après *Buffon* et *Cabanis*; inconvéniens des excès, dangers du célibat. — De la contagion syphilitique, ses divers modes; elle peut être spontanée. — De l'onanisme et des moyens d'en atténuer les dangers. — Descriptions des écoulemens, des fleurs blanches; accidens occasionnés par les injections, le copahu et les mercuriaux. — Mode de guérir prompt et peu dispendieux. — Distinction des écoulemens syphilitiques de ceux qui ne le sont pas. — Des ulcères primitifs, indolens et rongeurs. — Moyens de les guérir radicalement. — Symptômes secondaires, végétations, engorgement des glandes, irritation au nez, à la bouche, aux yeux. — Maladies constitutionnelles. — Description et traitement des affections dartreuses et syphilitiques et de leur complication avec la goutte, le rhumatisme, les scrofules, les maladies de vessie. — Necessité de suivre un traitement interne. — Des fausses syphilis, moyens de les reconnaître. — Les exostoses, la carie des os, l'hydrocèle et l'hydropisie sont ordinairement les effets de virus repercutés par le mercure de même que les anévrismes, les coups de sang, la surdité, l'amaurose. — Du mercure. — Methode par extinction, par salévation; à l'état de sel c'est un violent poison; à l'état métallique il empoisonne encore les doreurs, les étameurs de glaces. — Dangers des frictions d'après *Delpech* et *Larrey*. — On a employé ce médicament en pommade, en fumigations, en bains ou lotions, ou melé avec du tabac. — Sous forme d'onguent, il forme la base des pastilles de *Sedillot*, *Terras*, etc. — Plusieurs auteurs ont prouvé l'inefficacité des agens mercuriels et ont démontré les accidens graves qu'il occasionne, tels que l'épilepsie, la chute des cheveux, des dents, la folie, etc. — L'iode, le platine, l'or, l'acide nitrique, l'ammoniaque ont été aussi essayés, puis abandonnés. — Supériorité du traitement végétal. — De la salsepareille, du sassafras, du gayac, de l'opium; de la digitale et de leur effets. — Il faut unir les sudorifiques, les purgatifs, les sédatifs. — La methode employée par l'auteur de ce Traité guérit les symptômes primitifs et consécutifs. — Avantages et inconvéniens du copahu et du poivre cubèbe, qui agissent comme répercutifs sans détruire le principe contagieux; les écoulemens reparaissent toujours quand on les a employés sans autres moyens anti-syphilitiques. — Description des moyens préservatifs. — Recettes *d'Arnaud*, *de Massa*, *de Peyrilhe*, et reflexions sur ces moyens prophilactiques. — De la prostitution ancienne et moderne et son état actuel dans Paris; sa prostitution au temps de *St. Louis*. — Réglement bizarres, maisons de filles inscrites; faut-il les supprimer? police sanitaire, misère de ces femmes, leurs défauts, leurs qualités, leur fécondité, leurs chances de fortune; réformes à proposer. — Recueil de 150 formules de remèdes anti-syphilitiques les plus usités dans tous les pays. — Les sujets gravés et colorés représentant des teignes d'enfants, des dartres rongeantes aux mains, aux pieds, au sein, et tous les symptômes principaux de la syphilis, des dartres et des scrofules.

Traitement gratuit par correspondance. — Chez L'AUTEUR, doctor-medecin, rue Richer, 6 (bis) à Paris.

Te BREDA, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers